

Vraag het School & Veiligheid

School & Veiligheid krijgt allerlei vragen over sociale veiligheid op school. In deze rubriek nemen we er twee onder de loep. Adviseurs van de organisatie beantwoorden beide vragen én er komt iemand uit de onderwijspraktijk aan het woord. Heb jij ook een vraag? Neem dan contact op met ons Adviespunt. Dat kan op schooldagen van 9.00 tot 16.00 uur via 030 - 285 66 16 of stuur een e-mail naar adviespunt@schoolveiligheid.nl.

Tekst
Marleen Kuijsters

Vraag over nepaccounts

Ik ben teamleider op een middelbare school. Wij krijgen meldingen van leerlingen dat zij via nepaccounts op Snapchat of Instagram belachelijk worden gemaakt. Zo ging een vervelende roddel rond over een leerling die zou masturberen op de wc. Hierdoor voelt deze leerling zich onveilig en ontstaat spanning in de klas. We willen dat dit stopt. Maar het achterhalen wie achter die accounts zit, is lastig. Tot waar gaat onze verantwoordelijkheid en hoe kunnen we dit samen met ouders oppakken?

Vraag over respectloze communicatie

Verwijten of oneerlijke beschuldigingen: we krijgen als schoolleiding klachten over de respectloze manier waarop ouders met schoolmedewerkers communiceren. Een voorbeeld: we hebben de regel dat ouders en leerlingen via de hoofdingang binnenkomen. Laatst kwam een ouder via de zij-ingang. Een collega vroeg vriendelijk om de volgende keer de hoofdingang te nemen, vanwege de veiligheid. De reactie: 'Stomme hoer! Wie denk je wel niet dat je bent!' Je mag ons aanspreken als we fouten maken. Maar de groeiende groep ouders die grenzen overgaat, is een zorg. Hoe keren we het tij?

Judith Louter, docent AVO en mentor in het praktijkonderwijs

Regelmatig zijn ouders recht voor zijn raap, soms ongenueanceerd. Maar de heftigheid uit de casus herken ik niet. Het is onze drijfveer om naast ouders te staan. Als we een boze ouder zien, vragen we wat hoog zit en wat hij of zij nodig heeft. Het is belangrijk communicatie op elkaar af te stemmen. We willen beiden het beste voor het kind.

Laatst moest een leerling nablijven. Ik kreeg een app van haar moeder. Zij schreef kortaf dat het niet terecht was. Ik heb haar gebeld en aangegeven dat het me opviel dat ze kort reageerde. We kwamen in gesprek en ze vertelde over haar thuissituatie. Soms krijg je bagger over je heen voordat je de brug over kunt. De vraag aan je team moet zijn: hoe kun je die stap zetten?"

Judith Louter

Advies van Stichting School & Veiligheid

"Wanneer een leerling online wordt gepest door andere leerlingen kan dat enorme impact hebben op het veiligheidsgevoel van deze leerling en de hele groep. Heb aandacht voor de betrokken leerlingen. Maak het probleem niet groter dan het is, maar bagatelliseer het ook niet. Kijk wat de leerling nodig heeft om veilig naar school te kunnen en wat de groep nodig heeft om de sfeer fijner te maken.

Bij online pesten kun je niet altijd achterhalen welke andere leerling(en) betrokken is of zijn. De pester is vaak een bekende van de gepeste leerling. Richt je vooral op de aanpak van pesten en het herstellen van de sociale veiligheid. Niet alleen voor de betrokken leerlingen, maar voor de hele klas. Pesten is een groepsprobleem. Naast dat het onveiligheid met zich meebrengt voor alle leerlingen, is het ook de groep die het in stand houdt. Bijvoorbeeld door mee te lachen of te doen, of juist door niets te doen. Ga in de klas het gesprek aan over hoe je met elkaar omgaat, ook online. In sommige gevallen is het online verspreiden van beeldmateriaal strafbaar; bespreek dat in de klas. Geef aan welke afspraken en regels gelden binnen school. En laat leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen als zij zich onveilig voelen.

Vervolgens kun je ouders vragen om thuis te praten over socialemediagebruik: 'Zien jouw kinderen wel eens iets vervelends en wat kun jij daar als ouder mee?' Wijs ouders op jullie gezamenlijke pedagogische verantwoordelijkheid. Het pesten gebeurt misschien buiten schooltijd, maar het komt je school binnen. Hier moet je wat mee: als ouders én als onderwijsprofessional."

Vonneke Borninkhof, begeleidingsspecialist in het mbo

"Bij een onveilige situatie schakelt een mentor of docent onze afdeling Expertisecentrum Begeleiding in. Ik nodig de betrokken student(en) en ouders uit. We bespreken wat er is gebeurd en wat nodig is zodat de student(en) veilig naar school kan/kunnen. Ook bekijken we hoe ouders de student(en) kunnen ondersteunen.

Soms helpen we studenten om een ruzie op te lossen. Twee meiden konden niet met elkaar door een deur. De vriend van de ene student had de adresgegevens van de andere student online gezet. We hebben bij die eerste student en haar moeder aangegeven dat als haar vriend dit bericht niet zou verwijderen, de andere student aangifte zou doen. Daarna heb ik gepraat met beide meiden en gevraagd hoe we de ruzie konden oplossen. Dat werkte.

Mocht een situatie heel ernstig zijn, dan neem ik contact op met de jeugdpreventiecoördinator van de politie. Dat gebeurde toen een student van onze school werd gestalkt door haar ex. De politie voerde een stopgesprek. Toen was het aan de ex-partner: het stalken moest stoppen of er zou aangifte gedaan worden."

Vonneke Borninkhof

Advies van Stichting School & Veiligheid

"In gesprekken die wij met scholen voeren over ouders, focussen we op verbinding. Soms is eerst begrenzing nodig, zoals bij uitschelden: 'Op deze school praten we zo niet tegen elkaar, ik kan op die manier niet naar u luisteren.' Belangrijk is om de ouder daarna wél meteen uit te nodigen: 'Vertel eens, wat maakt dat u boos bent?' Je luistert om te achterhalen welke zorgen er zijn. Wederkerigheid in de relatie met ouders is essentieel.

Ouders en schoolmedewerkers kunnen soms met elkaar botsen. Zie ouders als gelijkwaardige partners, die zorgen hebben over hun kind. Je hebt elkaar nodig zodat hun kind en jouw leerling zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Het helpt vaak niet als je alleen praat vanuit regels. Praat in termen als 'samen zoeken naar mogelijkheden' en focus op de gedeelde zorg voor het kind.

Preventief investeren in een goed contact met ouders is belangrijk. Maak hier beleid op dat je regelmatig evalueert. Communiceer het volgende in de schoolgids, via oudergesprekken en op de website: op welke manier jullie ouders informeren over hoe het met hun kind gaat, wat er in de klas speelt en waar ouders hun eventuele zorgen kunnen delen. Moeilijke gesprekken zijn gemakkelijker te voeren, wanneer je investeert in goed contact met ouders/verzorgers." (Lees meer over omgaan met uitdagender gedrag op pagina 27.)